

LA (NOVA) LLUITA CONTRA EL DIMONI

Enric Ciurans

Els viatgers de l'absenta, de Manuel Molins. Intèrprets: Miquel Gorriz, JuanFran Aznar, Sandra Màrquez, Adeline Flaun, Àngels Aymar i Teresa Sirvent. Escenògraf: Carlos Montesinos. Vestuari: Marta Peregrina. Director: Frederic Roda. Jove Teatre Regina, 11 de maig de 2006.

L'obra dramàtica de Manuel Molins arriba, encara que sigui amb comptagotes, als nostres escenaris fent justícia a un corpus dramàtic intens, rigorós i d'una molt alta qualitat literària que mereixeria un major interès per part dels teatres públics del país (malauradament, no els interessa gens!) L'excusa que ha permès dur a l'escena *Els viatgers de l'absenta* ha estat fer una mena de retrospectiva del teatre dels anys setanta, muntant obres d'Alexandre Ballester i Jordi Teixidor, entre d'altres.

Aquesta obra forma part d'una trilogia anomenada *De l'exili*, que se centra en tres personatges fonamentals de la filosofia i la poesia de la modernitat: Friedrich Nietzsche, Ludwig Wittgenstein i, la que ens ocupa, Paul Verlaine, potser tot rememorant les fascinants biografies del gran Stefan Zweig, que recopilà les de Hölderlin, Kleist i Nietzsche sota el títol *Der Kampf mit dem Dämon* ('La lluita contra el demoni'). A les tres obres assistim als darrers moments de la vida d'aquests homes de lletres presos per la folia, resultat de les seves problemàtiques experiències vitals. Tres peces intenses, construïdes amb referències contínues al sentit profund de les respectives obres. Un teatre culte, en majúscules.

El viatgers de l'absenta és una peça que ens endinsa en la història vital de dos dels poetes més apreciats i mitificats per la literatura francesa: Paul Verlaine i Arthur Rimbaud. A partir d'un fet biogràfic cert, l'amor apassionat que visqueren tots dos i que acabà amb un tret disparat per Verlaine a la cama de Rimbaud, que li costà dos anys de presó i la seva separació definitiva, Molins ens mostra l'evolució i el desenllaç de les dues vides.

D'una banda, Rimbaud, encarnació del poeta maleït, autor del meravellós *Le bateau ivre*, el qual renuncià a la poesia per iniciar una vida d'aventura per diversos països africans, i morí en tornar a casa amb gangrena, havent renunciat a l'escriptura i a qualsevol glòria literària. De l'altra, Verlaine, el protagonista de l'obra en qui Molins centra la part més intensa del seu discurs, sotmès per les formes socials de l'alta burgesia a la qual pertangué, cosa que, amb seguretat, el dugué a una existència turmentada. La seva mare esdevé el principal símbol d'aquesta opressió, amb la qual, en una escena final molt intensa, hi passarà comptes d'una vida que sap que ha estat manllevada. Tot això apareix sàviament embolcallat per fragments de poemes d'*Una saison en enfer* o *Illuminations*, de Rimbaud o bé, *Parallèlement*, de Verlaine.

El muntatge té la dignitat d'allò fet amb entusiasme i voluntat, enfrontant-se amb coratge davant les escasses possibilitats de dur a l'escena el ric univers de Molins amb uns mitjans tan

limitats com els d'una sala alternativa (Sala Muntaner, que rep un ajut del teatre públic valencià). Frederic Roda aporta claredat a la posada en escena, que és defensada amb professionalitat, molt especialment, pels dos protagonistes: Miquel Gorriz i JuanFran Aznar. La resta del repartiment grinyola un xic, amb un to d'època que de vegades no està del tot ben resolt. Cal, però, fer un gran aplaudiment a l'espectacle, pels mitjans dels quals disposa i, sobretot, per acostar-nos a dos poetes tan intensos, capaços d'escriure reflexions tan belles com aquesta de Rimbaud: «Il faut être voyant, se faire voyant. Le Poète se fait voyant par un long, immense et raisonné dérèglement de tous les sens» («Cal ésser vident, fer-se vident. El Poeta es fa vident per un llarg, immens i raonat desajust de tots els sentits.»)